

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De Sanctorum Festiuitatibus Anni totius, & aliis solemnitatibus - Opvs
Novvum, Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue] Scriptoribus
plenißimum, cum occurentium fidei controuersiam tractatione Editio
Qvinta. Nvnc Demvm Integre Svppletæ, Concionibvs Per Octauam Vener.
Sacramenti ...

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

Pars II. De Eucharistiæ institutione, & præcepto.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56262](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56262)

carorum: sed sine hac non fit remissio, Heb. 9.
 4. Ideo Ecclesia nunquam est passa sacrificari sub vna. Duarum itaq; specierum necessitas pertinet ad sacrificium, non ad Sacramentum.
 2. Si Eucharistia consideretur vt Sacramentum: tam sub vna totus, quam sub vtraque Christus adest specie: vt concomitantia dicitur. 1. Quia in vna specie est perfecta & tota ratio Sacramenti, significans refectionem internam animæ, & vniõnem fidelium inter se, & cum Christo. 2. Quæ libet species propriam habet & formam, & materiam. Nec vna species dependet ab alia, vt sit Sacramentum. 3. Figura Ver. Tertiam, quæ Eucharistiam spectabant vt Sacramentum, in sola specie manducabili consistebant: vt lignum vitæ in paradiso, panis propositionis, Agnus, manna. Cuius dum Iesus Ioan. 6. meminit, de potu silet. At qui figuratum respondere figuræ debet: Io. 19. vt impletur Scriptura satis in præsens ista ad propositum, quæ desiderabuntur reliqua, Patres dabunt secuturi. Vnum pro simbolo addo simile: sed rem quod declarat apte.

Sit tibi legatum, quod idem duplici codicillo scripserit testator. Datur alter tibi codicillorum solus: quid desideras amplius? Rem tenes, Testamentum habes, altero quo indiges: Accipias tamen: at nihilo plus hæreditatis capies. Negetur alter: de re nec hilum perdes.

4. Sicut Exod. 16. nec qui plus (mannæ) collegat, hæc vni amplius: nec qui minus parauerat, reperit minus: sed singuli iuxta id, quod edere poterant, congregauerunt. Quo beatores Catholici, infeliciores aduersarij. Nam quo illi cumque modo communicent, totum percipiunt: hi Lutherani diuisum seu mortuum: hoc est, nullum: vmbra captant Calviniani.

— Vtrique polo debentur eisdem.

P A R S II.

De Eucharistia institutione, & præcepto.

Consensu. **F**ontes errorum ac querelarum partis aduersæ, quas circa vsum Eucharistia sub v-

na, seu vtraq; specie mouet, duos competio. Alter est opinantium, quod idem sit Sacramenti institutio & præceptum. Alter, quod specierum alterius ab altera diuisione facta, ipsius Christi fiat diuisio dimidiati.

Quod ad primum attinet, est in ipso limine impingere, sic ratiocinari: Quidquid Dominus iussit, & quo modo: id ipsum quoque præcepit. Sed Eucharistiam instituit sub vtraque: Ergo & præcepit. Propositio bimembris est, de re & modo rei, & vtrinq; falsa. Vera assumptio, conclusio falsa.

1. Quod ad rem. Non id omne præceptum est, quod institutum à Domino. Aliud enim est institutio per se sola: aliud præceptum. Illa rei duntaxat, quæ non fuit, initium inducit, formamq; constituit: hoc eiusdem necessitatem imponit. Sunt autem complura, quæ instituit Dominus, vt iusta, & cuique salutaria: quæ tamen non præcepit, vt omnibus necessaria. Cuius sunt generis consilia Evangelica, Matrimonium, Ordo Ecclesiasticus, officium prædicandi, baptizandi, agros inuigendi, &c. Ad hæc talia, etiam instituta pro cunctis, non cunctis tamen ex præcepto ad ea tenentur. Quia non, quæ omnibus salutaria creditur, sunt rem omnibus necessaria facta, vel obseruata.

2. Quod ad modum rei, dices: Non teneantur qui libet ad qualibet instituta Christi, at tamen qui quocumq; apprehenderit sponte vsurpantium: is idem ad institutionis modum vsurpare tenetur. Ergo, qui communicant, tenentur ad formam institutionis obire Synaxin.

1. Quid inquam. Si antecedens vni uerbo verum, jam cuique vxorem ducere instituenti, necesse foret e sua sibi costa sponsam formare. Nam cum ad modum Deus in Matrimonij institutione fecisse proditur.

2. Et vero vel in ipsa Eucharistia institutione an non vsurpabantur & ista: Quod in domo priuata, non in templo: quod, vespere: quod lotis ante pedibus Discipulorum: quod non ieiunis, sed bene prius, religioseque partibus omnibus administrata fuerit Eucharistia, atque præcepta esse affirmari? Atqui sunt in institutione: neque tamen in præcepto.

II. Qua-

In quibus in-
stituta sunt
substantia-
ria, & acci-
dentia: id
necessarium
non hoc.

II. Quare nemo non videt, ea inter sese discernenda esse, idque bifariam: quæ in Sacramenti institutione vsu venisse accepimus. Vt alia statuat pertinere ad substantiam seu essentiam rei institutæ: ad circumstantiam, seu accidens alia. Vnde sic ratio cinandum est: Quæcunque ad cuiusq; Dominicæ Institutionis substantiam pertinent: eadem vsurpanti institutum ipsum sunt obseruata necessaria: non quæ quamlibet attinent circumstantiam. 2. Sicut baptizatur vatur necesse est materia aquæ naturalis, & verborum forma: in his substantia baptismi consistit. Quod ad circumstantiam, & materiam quidem, necesse non est, vt aqua sit Jordanis, eo quod in hoc sit baptizatus Dominus: nec interest pluuialis, fluuiialis, fontana sit an stagnans: vna, an trina immersio; forma autem idioma latinum sit, an aliud.

Vin. Ba-
ptizati.

In Eucharis-
tiae simili-
tud.

Ergo simile in Eucharistiæ instituto, quæ substantiæ sunt: non quæ circumstantiæ: necessaria sunt obseruata. Iam vero in Eucharistia ipse Christus totus, vere, realiter ac substantialiter præfens sub symbolo, est ipsa substantia: At vnum sit, aut geminatum symbolum: id circumstantia est vtrumque: modo ad alterum. Ac proinde ea neque necessaria est absolute ad substantialem integritatem Sacramenti. Ratio est duplex. Prior. Quia vtraque non est præcepta à Domino, licet instituta. Posterior, Quia vnam licite vsurpari euidenter conuincimus.

In hoc species
vtraq; non
est præce-
pta.

Non est præcepta 1. Quia ipsa institutio non est præceptum: vt liquet. 2. Nec in institutione sunt addita verba, quæ vtramque præcipiant. 3. Nec alibi vsquam præceptum reperire queunt aduersarij. Ergo.

Hæretici cer-
tione secum,
& sub iudice
ritia eius sanguinem,
non habebitis vitam in vo-
lucst adhuc.

Aduersarij autem sunt Hussitæ: Lutherani: Calvinistæ. Hussitæ quærunt præceptum, Ioan. 6. *Ni-
tione secum, si manducaueritis carnem filij hominis, & bibe-
& sub iudice ritia eius sanguinem, non habebitis vitam in vo-
lucst adhuc.* At pernegant Lutherani toto eo capite vel apicem loqui de Eucharistia. Ergo quærunt præceptum in eo Luc. 22. *Hoc facite.* At repugnat ijs. Calvinus cum Gallicanis Calvinistis, pertendens: solis id Laicis dictum. Ergo is quærit mandatum in istis, Matt. 26.

Bibite ex eo omnes. At hoc ad solos pertinuisse Apostolos, declarat Marcus dicens: *Et biberunt ex eo omnes.* Hæc pluribus infra Parte IX. Quare seipsi mutuo destruant: & nos confirmant.

Nam, si Ioan. 6. agitur de Eucharistia (vt Orthodoxi vere docent Orthodoxi, & assentiuntur Calvinistæ Gallicani, cum Hussitis: Ergo ex dictis Christi licet vna species: prodestque tantum, quantum vtraque: Nam si quis manducauerit ex hoc pane, vivet in æternum. Si non agitur: ergo temerarij sunt omnes Hussitæ quidem, altruendo hoc dogma inde, vbi nulla de eo mentio: Lutherani item & Calviniani: idem dogma tamen amplexando.

Orthodoxi
veritatem
docent: 1. ex
dictis Do-
minis.

PARS III.

De vsu vnius speciei in Emaus.

I. Ictis ergo Christi, Ioan. 6. de vna specie consonum est factum eiuudem, Luc. 24. Nam discipulos in Emaus communicaui sub vna. Vt Philip. Melancton in Confess. Aug. pluresque alij confitentur. Et constat i. consensu SS. Patrum Aug. l. 3. de consensu Euangel. 25. & Jer. 14. 6. de Temp. Et Epist. 59. qu. 8. Auctor operis imperf. hom. 17. Id docetur in Matth. 1 heoph in c. 24. Luc. 24. Hier. in e. 1. Patrum Pitaph. Paulæ vbi sic: *In fract. one panis cognitus Dominus Cleopha. domum in Ecclesiam deducavit.*

2. Ex facto
Christi in
Emaus.

2. Constat ex textu Luc. 24. *Et factum est, quid? Magnum & nouum. Accipit panem, & benedixit ac fregit, & porrigebat illis.* Verbis iisdem idem factum describitur Matth. 26. *Accipit panem, benedixit, fregit, & deditque discipulis suis.* Atqui hæc intelliguntur de Eucharistia: cur non & illa? Bis igitur eam instituit Dominus. Semel pridie quam pateretur, sub vtraque datam Apostolis Sacerdotibus: iterum die Resurrectionis, sub vna datam laicis discipulis in Emaus.

2. Tertius.

3. Constat ex effectu. Nam aperti sunt oculi eorum, & cognouerunt eum. Vnde ex sumptione panis Eucharistici. Sic August. li. 3. de Conf. Euang. *Accipimus hoc impedimentum in oculis eorum à Satana factum fuisse. Sed*

3. Effectus.

ss. 3. tamen